T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/167
KARAR NO : 2021/258
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: Usul ve hukuk dışı dinlemelere dayalı asılsız iddialar ile usulsüz yapıldığı ileri sürülen soruşturma ve yargılama sonucunda uğranılan maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : N.L.
Vekili : Av. A.A.
Davalılar : 1- Adalet Bakanlığı
Vekili : Av. D.Y.
2- İçişleri Bakanlığı
Vekili : Av. A.T.A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Türk asıllı ABD vatandaşı olan davacının, sahibi olduğu ve tasfiye edilmiş olan O. Lojistik Taahhüt İnş. Gıda Tek. Turz. Oto. Day. Tük. Ürün. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. unvanlı şirket vasıtası ile 1991 yılından 2009 yılına kadar Adana/İncirlik 10. Tanker Üs Komutanlığında bulunan kafeterya ve restoranların işletmeciliğini yaptığını, o dönemde kullandığı iki telefon hattının hukuka aykırı mahkeme kararları ile dinlendiğini, 19/04/2009 tarihinde iş görüşmeleri için gittiği Ankara'da sürekli olarak konakladığı bir otelde İncirlik üssünden tanıdığı ve ailece görüştükleri üst rütbeli bir subay ile görüşmeleri esnasında hukuka aykırı dinlemeler ile hazırlanan kumpas neticesinde sahte uyuşturucu operasyonuna maruz kaldığını, söz konusu düzmece operasyonun Ağustos 2009 askeri terfilerin görüşüldüğü zaman diliminde basına servis edildiğini ve birtakım ulusal gazete ve yerel basında, internet sitelerinde asılsız ve dayanaksız iddialarla haberler yapılarak üst rütbeli askerlerin itibarsızlaştırıldıklarını, 19/04/2009 tarihinde konakladığı otel odasına yaklaşık 10 kadar polis tarafından yapılan baskın sırasında, polis memurlarından birinin peçetenin içerisinde davacıya ait olmayan mavi renkli bir hap bulduğunu ve bayan polis memurunun davacıyı banyoya götürüp, tamamen soyarak yaptığı üst araması esnasında, söz konusu hapın bahsettiği subaya ait olduğunu söylemesi için telkinlerde bulunduğunu, ifade için emniyet müdürlüğüne götürüldüklerinde ifade alınmadan önce otelde baskın yapan ekibin başındaki baş komiserin, çantasına hapları bu subayın koyduğunu, bu hapların kendisine ait olmadığını söylerse hiç ceza almayacağını, gazetelere çıkmayacağını, elini kolunu sallayarak gidebileceğini, ama böyle söylemezse iki yıl ile yedi yıl arasında ceza alacağını söylediğini, hakkındaki bu düzmece operasyon neticesinde Ankara 2. Sulh Ceza Mahkemesinin 2009/711 esas sayılı dosyasında dava açıldığını, düzmece yargılama neticesinde uyuşturucu madde temin etme ve kullanma suçlaması ile cezalandırıldığını, düzmece operasyon ve hukuksuz yargılama gerekçe gösterilerek İncirlik 10. Tanker Üs Komutanlığında bulunan tüm işyerlerinin dönemin üs komutanı tarafından kapatılıp, sözleşmelerinin feshedildiğini, işletmesindeki işyerlerinin FETÖ/PDY terör mensuplarına yeni sözleşmeler ile verildiğini ve gelirlerinin de FETÖ terör örgütüne aktarıldığını, üst düzey komutanları Ağustos 2009 askeri terfi görüşmeleri öncesinde itibarsızlaştırmak amacı ile hukuka aykırı mahkeme kararlarına dayanarak usulsüz dinleme ve izleme ile davacı üzerinden kurgulanan düzmece operasyon ve yargılamanın, Emniyet Genel Müdürlüğü Müfettişleri tarafından 2017 yılı içerisinde yapılan soruşturma ve incelemeler neticesinde ortaya çıktığını, davacıya bilgi verilerek tanıklığına müracaat edildiğini, söz konusu düzmece operasyonu yapan FETÖ/PDY terör örgütü üyesi emniyet müdürleri ve polis memurları ile usulsüz dinleme kararlarını veren mahkeme hakimlerinin de soruşturmaya dahil olduğunu, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 2017/215768- soruşturma numaralı dosyasında davacının da müdahil olarak şikayetçi olduğunu, Ankara 2. Sulh Ceza Mahkemesinin E.2009/711 K.2011/1644 sayılı dosyasında da davanın düşmesine karar verildiğini, düzmece operasyon ile başlayan, düzmece soruşturma ile devam eden ve düzmece yargılama ile sonuçlanan ceza dosyası ve asılsız iddialara dayanan haberler nedeni ile davacının Türk vatandaşlığından çıkmak zorunda kaldığını, ülkeyi terk ederek uzun süre Amerika Birleşik Devletlerinde yaşadığını, bu yaşananlar nedeni ile eşinden boşandığını, başarılı bir iş insanı iken düzmece operasyon ve sonraki hukuksuz işlemler nedeni ile Türkiye'deki ekonomik ve sosyal hayatının altüst olduğu ve ticari itibarının sıfırlandığını, bütün malvarlığını kaybettiğini, uzun süre psikolojik ızdırap çektiğini ve tedavi gördüğünü belirterek, şimdilik 50.000 TL maddi tazminatın ve uğramış olduğu manevi zararlar için 1.500.000 TL manevi tazminatın davacıya ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Adana 11. Asliye Hukuk Mahkemesi 23/06/2020 tarihli ve E.2019/65, K.2020/39 sayılı kararı**ile, idarenin yaptığı eylem ve işlemlerden doğan ihtilafların çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın idari yargının görevli olması nedeniyle usulden reddine karar vermiş, itiraz edilmeyen karar kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili, bu kez, 50.000 TL maddi tazminatın ve uğramış olduğu manevi zararlar için 500.000 TL manevi tazminatın davacıya ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Adana 3. İdare Mahkemesi 11/02/2021 tarihli ve E.2020/1490 sayılı kararı** ile, ceza soruşturması için veri elde etmek amacıyla kolluk tarafından 2559 sayılı Kanun'un önleme dinlenilmesi yöntemine dayanılarak, davacının telefon görüşmelerinin dinlenilmesinin talep edildiği ve dinlemenin Mahkeme kararı üzerine gerçekleştirildiği ve akabinde operasyona maruz kalındığı, tazminat istemine konu faaliyetlerin, mahkemelerin ve savcılıkların salt yargısal faaliyetlerine dayandığı ve söz konusu faaliyetlerin yargı denetimine tabi olamayacağı, dava konusu edilen tazminata ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözüm yerinin, 5271 sayılı Kanun'un 141/3. ve 142. maddeleri uyarınca adli yargı mercileri olduğu dikkate alındığında davacının telefon görüşmelerinin dinlenilmesinin hukuka uygun olup olmadığı hususunun da, böylesi bir davada tartışılabileceği, bu durumda, davacının iletişiminin dinlenmesi bir idari ajanın faaliyeti olmayıp adli kollukça yerine getirilen yargısal bir eylem niteliğinde olduğu, yargısal işlem, eylem ve faaliyetler nedeniyle hizmet kusurundan hareketle tazminata idari yargı yerinde hükmedilemeyeceği, bu hususun adli yargı mercilerince takdir edileceği dikkate alındığında davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

5. Anayasa'nın *"Temel hak ve hürriyetlerin korunması"* başlıklı 40. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."

6. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun *"Şüpheli veya sanıkla ilgili arama"* başlıklı 116. maddesi şöyledir:

"(1) Yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin veya sanığın üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir."

7. *"Diğer kişilerle ilgili arama"* başlıklı 117. maddesi şöyledir:

"(1) Şüphelinin veya sanığın yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, diğer bir kişinin de üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.

(2) Bu hâllerde aramanın yapılması, aranılan kişinin veya suçun delillerinin belirtilen yerlerde bulunduğunun kabul edilebilmesine olanak sağlayan olayların varlığına bağlıdır.

(3) Bu sınırlama, şüphelinin veya sanığın bulunduğu yerler ile, izlendiği sırada girdiği yerler hakkında geçerli değildir."

8. *"Arama kararı"* başlıklı 119. maddesi şöyledir:

" (1) (Değişik : 25/5/2005 – 5353/15 md.)Hâkim kararı üzerine veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, Cumhuriyet savcısına ulaşılamadığı hallerde ise kolluk amirinin yazılı emri ile kolluk görevlileri arama yapabilirler. Ancak, konutta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda arama, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile yapılabilir. Kolluk amirinin yazılı emri ile yapılan arama sonuçları Cumhuriyet Başsavcılığına derhal bildirilir.

……";

9. *"İletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması"* başlıklı 135. maddesi şöyledir:

"(1) (Değişik: 21/2/2014–6526/12 md.) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi hâlinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır. (Mülga son iki cümle: 24/11/2016-6763/26 md.)

……..

(8) Bu madde kapsamında dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

…….

7. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti,

…….

(9) Bu maddede belirlenen esas ve usuller dışında hiç kimse, bir başkasının telekomünikasyon yoluyla iletişimini dinleyemez ve kayda alamaz."

10. *"Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi"* başlıklı 160. maddesi şöyledir:

" (1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adlî kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.";

11. *"Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri"* başlıklı 161. maddesi şöyledir:

"(1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adlî görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.

(2) Adlî kolluk görevlileri, elkoydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet savcısına derhâl bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Cumhuriyet savcısı, adlî kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. (Ek cümle: 25/5/2005 - 5353/24 md.) Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir.

(4) Diğer kamu görevlileri de, yürütülmekte olan soruşturma kapsamında ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri, talep eden Cumhuriyet savcısına vakit geçirmeksizin temin etmekle yükümlüdür.

(5) Kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenen adliye ile ilgili görev veya işlerde kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kamu görevlileri ile Cumhuriyet savcılarının sözlü veya yazılı istem ve emirlerini yapmakta kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kolluk âmir ve memurları hakkında Cumhuriyet savcılarınca doğrudan doğruya soruşturma yapılır. Vali ve kaymakamlar hakkında 2.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri, en üst dereceli kolluk amirleri hakkında ise, hâkimlerin görevlerinden dolayı tâbi oldukları yargılama usulü uygulanır. (.....)";

12. *"Adlî kolluk ve görevi"* başlıklı 164. maddesi şöyledir:

" (1) Adlî kolluk; 4.6.1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 8, 9 ve 12 nci maddeleri, 10.3.1983 tarihli ve2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesi, 2.7.1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi ve 9.7.1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen soruşturma işlemlerini yapan güvenlik görevlilerini ifade eder.

(2) Soruşturma işlemleri, Cumhuriyet savcısının emir ve talimatları doğrultusunda öncelikle adlî kolluğa yaptırılır. Adlî kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcısının adlî görevlere ilişkin emirlerini yerine getirir.

(3) Adlî kolluk, adlî görevlerin haricindeki hizmetlerde, üstlerinin emrindedir."

13. 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun *"Emniyet Teşkilatı Bölümleri"* başlıklı 8. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 15/6/1938 - 3452/2 md.) Polis: İdari, siyasi ve adli kısımlara ayrılır.

Belediye zabıtası işleri; lüzum görülen yerlerde idari polis kadrosundan ayrılan ve tahsisatı belediyelerden alınan bir kısım tarafından ifa edilir. Bu kısım memurlar dahi işbu kanun hükümlerine tabi tutulurlar.

Bu suretle belediyelerden verilecek tahsisat nisbetinde olmak üzere Emniyet Umum Müdürlüğü kadrosundaki şube müdürü, emniyet amiri başkomiser, komiser, komiser muavini ve polis adedi Cumhurbaşkanı karar ile tezyid edilebilir ve o zamana kadar belediye zabıtası işlerinde çalışanlar aldıkları maaş mikdarına göre ilave edilen bu kadrolara tayin edilirler.

Lüzum görülen yerlerde bu madde hükümlerine göre emniyet kadrosuna alınacak belediye zabıtası maaş ve masrafları Cumhurbaşkanı kararı ile Emniyet Umum Müdürlüğü bütçesinden ödenir.";

14. Aynı Kanun'un 9. maddesi şöyledir:

"A) İdari polis, içtimai ve umumi intizamı temin etmekle mükellef olan kısımdır.

B) Siyasi polis, Devletin umumi emniyetine taallük eden işlerle mükellef olan kısımdır.

C) Adli polis; asgari tam teşekküllü bir polis karakolu bulunan yerlerde, adli işlerle uğraşmak üzere Emniyet Umum Müdürlüğünce kadrodan ayrılan bir kısımdır.

Tam teşekküllü bir kadrodan daha az kuvvette olan polis teşekküllerinin tamamı veya bir kısmı adli polis olarak tefrik edilebilir.";

15. Aynı Kanun'un 10. maddesi şöyledir:

" Adli polis toplu olarak veya mıntakalara ihtiyaç nisbetinde tevzi edilmiş bir halde bulundurulur.

Adli polis, adli tahkikat vazifeleri haricindeki hizmetlerde, mafevklerinin emrindedir.";

16. Aynı Kanun'un 12. maddesi şöyledir:

"Adli işlere mütaallik tahkikat; salahiyetli adli otoritelerin direktifleri altında ve kanunlarına tevfikan yalnız adli zabıtaya yaptırılır. Polis teşkilatı yapılmıyan yerlerde teşkilat yapılıncaya kadar adli polis vazifeleri diğer zabıta tarafından yapılır. İdari zabıta adli zabıtaya icabında veya Cumhuriyet Müddeiumumisinin talebi üzerine yardımla mükelleftir.

İdari polis adli zabıta vazifesini tahrik eden herhangi bir hal karşısında kaldığı takdirde bir taraftan adli zabıta vazifesini ifa etmekle beraber, diğer taraftan adli zabıtayı haberdar eder ve adli zabıta gelince işi ona devreder. Adli zabıta vazifesini gerek aslen ve gerek yardım suretile gören zabıta memurları hakkında bu vazifeden mütevellit suçlardan dolayı Ceza Mahkemeleri Usulü Kanununa göre takibat yapılır."

17. 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun *"Adlî görev ve yetkiler"* başlıklı Ek 6. maddesi şöyledir:

" (Ek: 16/6/1985 - 3233/7 md.; Değişik: 2/6/2007-5681/5 md.)

Polis, bu maddede yazılı görevlerinin yanında, Ceza Muhakemesi Kanunu ve diğer mevzuatta yazılı soruşturma işlemlerine ilişkin görevleri de yerine getirir.

Polis, bir suça ilişkin olarak kendisine yapılan sözlü ihbar ve şikâyetleri ve görevi sırasında öğrendiği suça ilişkin bilgileri yazılı hale getirir.

Edinilen bilgi veya alınan ihbar veya şikâyet üzerine veya kendiliğinden bir suçla karşılaşan polis, olay yerinde kişilerin ve toplumun sağlığına, vücut bütünlüğüne veya malvarlığına zarar gelmemesi ve suçun delillerinin kaybolmaması ya da bozulmaması için derhal gerekli tedbirleri alır.

Bir suç işlendiği veya işlenmekte olduğu bilgisini edinen polis, olay yerinin korunması, delillerin tespiti, kaybolmaması ya da bozulmaması için acele tedbirleri aldıktan sonra el koyduğu olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri derhal Cumhuriyet savcısına bildirir ve Cumhuriyet savcısının emri doğrultusunda işin aydınlatılması için gerekli soruşturma işlemlerini yapar.

……."

18. Aynı Kanun'un *"Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat"* üst başlığı altında düzenlenen *"Tazminat istemi"* başlıklı 141. maddesi şöyledir:

" (1) Suç soruşturması veya kovuşturması sırasında;

…….

(3) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Birinci fıkrada yazan hâller dışında, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir.

(4) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkimler ve Cumhuriyet savcılarına bir yıl içinde rücu eder.";

19. *"Tazminat isteminin koşulları"* başlıklı 142. maddesi şöyledir:

" (1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgilisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır.

…….";

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

20. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

21. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüşülüp düşünüldü:

22. Dava, usul ve hukuk dışı dinlemelere dayalı asılsız iddialar ile usulsüz yapıldığı ileri sürülen soruşturma ve yargılama sonucunda uğranılan maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır

23. Anayasa'nın Başlangıç kısmında öngörülen *Kuvvetler ayrımı* ilkesi ile yargı ile ilgili 9. ve 138. maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen *idari işlemler* kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu *yargısal işlemler* nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur. Yukarıda işaret edildiği üzere, Cumhuriyet Savcılarıyla onlar adına işlem yapan kolluk personelinin yargılamadaki fonksiyonu geniş çerçevede bir kamu hizmeti olarak değerlendirilse de, somut olarak, ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası olduğunda ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerektiği açıktır.

24. Dosyanın ve ilgili mevzuatın bir bütün olarak incelenip değerlendirilmesinden, somut olayda, suç soruşturması sırasında kolluk personelinin yaptığı görevin adli kolluk görevi olduğu, soruşturmanın hakim ve Cumhuriyet savcılığınca alınan kararlar doğrultusunda yapıldığı ve soruşturmaya Cumhuriyet savcısının emrinde ve talimatıyla devam edildiği, bu şekilde elde edilen delillere dayanılarak açılan kamu davası sonucunda yargılanan davacıya ceza verildiği gözetildiğinde, hukuka aykırı olarak alınan karar ve uygulanan eylemler nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açıldığı anlaşılan davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu, ancak Uyuşmazlık Mahkemesinin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmadığı, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

25. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Adana 3. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, Adana 11. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/06/2020 tarihli ve E.2019/65, K.2020/39 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Adana 3. İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Adana 11. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/06/2020 tarihli ve E.2019/65, K.2020/39 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN